

Mr. sc. MIRJANA GODEC

1939.-2003.

Sve koji su znali Mirjanu Godec zaprepastila je vijest da je od 8. veljače 2003. više nema među nama. Još nedavno bila je tu puna elana, energije i volje za životom i iako već gotovo četiri godine u mirovini, još uvijek prisutna u struci.

Rođena je 19. ožujka 1939. godine u Zagrebu. Nakon završene osnovne škole upisala je Učiteljsku školu u Zagrebu. Godine 1957. nakon učiteljske škole ulazi u sasvim drugo područje i upisuje se na Prirodoslovno-matematički fakultet, smjer eksperimentalne fizike. Kao uspješna studentica treće godine postaje stipendistica tadašnjeg Elektrotehničkog instituta poduzeća "Rade Končar" u Zagrebu. Diplomirala je 1962. i odmah se zaposlila u Elektrotehničkom institutu gdje je do 1970. radila na poslovima razvoja. Upisala je 1970. poslijediplomski studij iz informacijskih znanosti i preuzela zaduženje modernizacije postojeće knjižnice Instituta. Godine 1973. postala je rukovodilac novoosnovanog INDOK centra koji je vodila do odlaska u mirovinu 1998. INDOK centar je, zahvaljujući njenoj upornosti, prerastao u organizacijsku jedinicu čije je značenje bilo prepoznatljivo u tada velikom poslovnom gigantu, poduzeću "Rade Končar".

Tijekom svoga radnog vijeka dobivala je nekoliko nagrada poduzeća za izuzetan doprinos razvoju i unapređenju djelatnosti i poslovanja.

S velikim promjenama koje su se dogodile 1990-ih, došlo je i do organizacijskih promjena u poduzeću, ali i u tim okolnostima Mirjana se uspjela izboriti da takva djelatnost ne izgubi na svom značenju. INDOK odjel u sklopu Instituta opstao je kao jedna od rijetkih specijalnih knjižnica unutar privrednih poduzeća u Hrvatskoj.

Sam životni put i školovanje odaje osobu izuzetne volje i upornosti, želje za učenjem i stvaranjem novih vrijednosti, što je tijekom godina stalno iznova dokazivala. Tokom svih tih godina aktivno je sudjelovala i radila na razvoju struke, bila predsjednica Sekcije tehničkih knjižnica, članica različitih odbora i radnih tijela, uvijek u težnji da svojim konkretnim radom doprinese razvoju knjižničarstva i važnosti u razvoju znanosti i privrede. U projekt Sustav znanstvenih informacija Hrvatske, podsustav Prirodoslovlje aktivno se uključila u samom početku i bila izuzetno poštovana i aktivna do samog odlaska u mirovinu.

Mirjana Godec ostat će nam u uspomeni kao izuzetno nesebična osoba, uvijek spremna pomoći i ponuditi dio svoje životne energije koje je njoj, zbog okrutne bolesti, na kraju ponestalo.

Nada Avakumović

ZLATKO KEGLEVIĆ

1928.–2003.

Preminuo je Zlatko Keglević, knjižničarski savjetnik, nosilac Kukuljevićeve povelje, dugogodišnji knjižničar Naučne biblioteke u Rijeci (današnje Sveučilišne knjižnice). Odgojen u skladu s visokim moralnim načelima građanskog društva, humanistički obrazovan, vrijedan i predan knjižničarskom poslu i knjižnici iz koje je otišao u mirovinu, Zlatko Keglević obilježio je jedno razdoblje knjižničarstva u kojem je bilo potrebno stalno procjenjivati između uvriježenih profesionanih zasada i nadolazećih promjena. Pri tom je odlučivanju kolega Keglević imao jasne kriterije: uspostavljena razina usluga korisnicima ne smije se narušavati. Rukovodeći se tim načelom, nikad ne napuštajući rad u obradi građe i komunikaciju s korisnicima, Zlatko Keglević je, iako na rukovodećem mjestu, do odlaska u mirovinu ostao najizraavnije uključen u sve poslove Naučne, kako je svoju knjižnicu najčešće nazivao. Dao je velik doprinos izgradnji fonda Knjižnice, vodeći politiku nabave novih i antikvarnih knjiga na način da se uspostavi ravnoteža između spomeničke i uporabne vrijednosti zbirki. Mnoge su vrijedne knjige donirane Knjižnici zahvaljujući ljudskom i profesionalnom ugledu Zlatka Keglevića.

Oni koji su imali čast raditi s knjižničarem Zlatkom Keglevićem pamtit će to razdoblje kao razdoblje profesionalne sigurnosti u kojemu je tijekom vremena potvrđivao ispravnost donijetih odluka. Djelatnici Knjižnice, kojima je Zlatko Keglević bio rukovoditelj, neće se moći sjetiti niti jedne situacije u kojoj Zlatko nije imao vremena da sasluša i pomogne riješiti bilo profesionalni bilo osobni problem.

Zlatko Keglević bio je i ostat će uzor svima koji cijene čestitost i profesionalizam.

Srećko Jelušić

VERA MUDRI-ŠKUNCA

1931.-2003.

Nakon teške bolesti u Zagrebu je 22. lipnja preminula knjižničarska savjetnica Vera Mudri-Škunca, jedna od rijetkih knjižničara s preciznom vizijom hrvatskog knjižničarstva, koju je otvoreno, uporno i dosljedno ostvarivala, kako na svom radnom mjestu tako i kroz brojne aktivnosti u Hrvatskome knjižničarskom društvu.

Ova vrsna stručnjakinja, rođena u Zagrebu 8. lipnja 1931. godine, svoju je neiscrpnu energiju ulagala gotovo četiri desetljeća, od prvog je zaposlenja 1953. do umirovljenja 1992., u izgradnju jedinstvenoga hrvatskoga knjižničnog sustava, ustrajno se zalažući za racionalnu organizaciju i izgradnju jedinstvene mreže knjižnica kao pretpostavke za uspješno djelovanje pojedinih vrsta knjižnica, ali i svake knjižnice posebno. Još je 1969. na kongresu Saveza društava bibliotekara Jugoslavije u Puli iznijela koncepciju razvoja narodnih knjižnica u Hrvatskoj temeljenu na funkcionalnoj

mreži matičnih knjižnica, sustavnom razvoju pokretnih knjižnica, otvaranju dječjih odjela u svakoj knjižnici te dostizanju minimuma od jedne knjige po stanovniku. Smatrala je da su nužni uvjeti za razvoj knjižnica redovito školovanje knjižničara, donošenje propisa o zvanjima u knjižničarstvu te o obveznom polaganju stručnih ispita, ali i izgradnja nove zgrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice te osiguranje potrebnih sredstava za rad temeljen na broju stanovnika na području djelovanja knjižnice. Na spomenutom kongresu u Puli, govorila je o potrebi donošenja standarda na narodne knjižnice kao temelja za definiranje odnosa društva prema ulozi i zadacima javnih knjižnica. Tada je istaknula da je potrebno “da se utvrđivanjem određenih standarda postave kriteriji koji će upućivati na izjednačavanje uvjeta, na ujednačavanje nivoa usluga biblioteka, kao i na racionalizaciju njihova rada, kako s obzirom na uvjete osnivanja biblioteka, tako i na njihovo međusobno povezivanje”, ukazujući na ključnu ulogu kulturne politike u donošenju standarda. To je bio povod da se priđe izradi Minimuma jugoslavenskih standarda za narodne knjižnice donesenih 1973.

Kao ravnateljica Radničke biblioteke “Božidar Adžija”, a potom Gradske knjižnice, utemeljila je koncepciju udruživanja narodnih knjižnica te stvorila jezgru danas najveće mreže narodnih knjižnica u Hrvatskoj, Knjižnica grada Zagreba. Uvela je modernu organizaciju rada, a ustrojem stručnih služba postavila temelje sustavnom planiranju mreže narodnih knjižnica. Zaslužna je i za otvaranje brojnih knjižnica u novim zagrebačkim naseljima, za proširenje i obnovu postojećih te uvođenje bibliobusne službe 1976. po uzoru na najbolja svjetska iskustva.

Gospođa Vera Mudri-Škunca bila je iznimno aktivna u Hrvatskom knjižničarskom društvu: 1967. postala je prva potpredsjednica Društva te članica Savjeta za biblioteke; 1969. postaje članica Izvršnog odbora Saveza društava bibliotekara Jugoslavije i članica INTAMEL-a. Kao predstavnica Društva bila je članica Komisije Republičkog fonda za unapređivanje kulturnih djelatnosti SR Hrvatske, članica Komisije za izradbu srednjoročnog plana za kulturu SR Hrvatske te članica Komisije za izmjenu i dopunu Zakona o bibliotekama. U tri je mandata, od 1973. do 1979., bila predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva, a u njenom mandatu, 1977., Društvo je postalo član IFLA-e. Uz izlaganja na skupštinama Društva, objavila je zapažene radove u Vjesniku bibliotekara Hrvatske, u čijem je Uredništvu bila aktivna članica 1975.-1986. Bila je i dugogodišnja članica Komisije za polaganje stručnih ispita, nastavnica na Katedri za bibliotekarstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu te članica mnogih stručnih tijela. Za svoj je rad dobila mnogobrojna javna priznanja, među ostalima, Nagradu “Pavao Markovac” za unapređenje narodnog knjižničarstva (1973.), “Kukuljevićevu povelju” kao najviše priznanje u knjižničarskoj struci (1979.) te Nagradu grada Zagreba (1986.).

Zalažući se za suradnju među knjižnicama, za dijeljenja znanja na dobrobit svih, upozoravala je na odgovornost koju knjižničari imaju pred korisnicima i društvom zajednicom. Neumorna, angažirana i uporna, ostat će nam u sjećanju kao visokoprofesionalna i odgovorna knjižničarka, čije je rezultate teško dostići, ali čije vizije i programe slijedimo u radu Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Alemka Belan-Simić

STOJANKA ŠIROLA rođ. MARIČIĆ

1938.-2003.

U kolovozu ove godine iznenada nas je zauvijek napustila dugogodišnja kolegica, gospođa Stojanka Širola, vrijedna i strpljiva osoba koja je svoj radni vijek od 1961. do 1998. godine provela u knjižničarstvu.

Kolegica Stojanka rođena je 17. siječnja 1938. godine u Otriću, u Lici. Učiteljsku školu završila je 1956. godine u Gospiću. Iste godine upisala je Filozofski fakultet u Zagrebu i diplomirala 1961. godine. Stručni ispit za zvanje knjižničara položila je 1964. godine.

Od 1961. godine zaposlena je u Radničkoj knjižnici "Božidar Adžija" u Zagrebu, gdje je radila na poslovima knjižničara – katalogizatora, klasifikatora i na predmetnoj obradi knjiga, te kao informator. Od početka 1973. godine obnašala je i poslove rukovođenja knjižnicom.

Od travnja 1975. godine kolegica Stojanka radi u Stručnim službama Sabora Republike Hrvatske, na mjestu knjižničara, a kasnije i voditelja knjižnice. Na tom radnom mjestu djeluje do umirovljena 1. 5. 1998. godine.

Kolegica Stojanka Širola bila je dugogodišnji i vrlo aktivan član Hrvatskoga knjižničarskog društva. Bila je član Upravnog odbora HBD-a, te član Sekcije za narodne knjižnice. Svoj veliki stručni doprinos iskazala je u području službenih publikacija i parlamentarnog knjižničarstva. Jedan je od osnivača Komisije za državne informacije i službene publikacije Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Irena Pilaš

SLAVICA FILIPOVIĆ

1928.-2003.

Početkom listopada 2003. u Požegi je preminula naša draga kolegica Slavica Filipović. Ne možemo, a da se ne prisjetimo te vrijedne i simpatične knjižničarke, dugogodišnje djelatnice i direktorice Narodne knjižnice i čitaonice Pleternica, koja je cijeli svoj život posvetila knjižnici voleći je poput obitelji.

Rođena je 11. listopada 1928. godine u Virovitici, a svoje najznačajnije godine i veći dio života provela je u Požegi. U knjižničarstvu je od 1954. godine. Nekoliko godina poslije, 1961., zapošljava se u Narodnoj knjižnici i čitaonici u Pleternici. Svaki dan putovala je iz Požege u Pleternicu, a često, kako kažu njeni suradnici, ostajala bi "ona sa svojim članovima i do drugog vlaka, no to joj neće biti prvi put". Tako je svu svoju neiscrpu energiju, znanje, želju za napretkom, nesebično poklanjala knjižnici i sredini u kojoj je djelovala, svakodnevno zaokupljena problemima,

kako doći do knjiga, novina, polica, kako potaknuti zajednicu na osnivanje knjižnica, kako obilježiti značajne obljetnice, organizirati izložbe i sl.

Jednako predano trudila se i u Hrvatskom knjižničarskom društvu kao članica Glavnog odbora za narodne knjižnice i čitaonice i kao voditeljica Odbora za narodne i školske knjižnice za Slavoniju i Baranju. Treba svakako spomenuti da je Slavica bila dugogodišnja članica Društva bibliotekara Slavonski Brod, sve do umirovljenja 1987. godine. Družila se s nama, voljela je doći u posjetu, porazgovarati, izmijeniti iskustva, našaliti se i putovati s Društvom.

Za svoj rad i nesebično zalaganje dobila je niz priznanja od kojih treba spomenuti Godišnju nagradu "Pavao Markovac" za popularizaciju knjige, koju joj je dodijelilo Vijeće Saveza sindikata SR Hrvatske 1967., kao i niz diploma za uspjehe Knjižnice od 1965. do 1969.

Veliko priznanje i veliko hvala zaslužila je i od nas knjižničara, kolegica i kolega koji smo je poznavali i s njom surađivali. Ostat će nam u trajnom sjećanju.

Ružica Junačko

MARIJA ĐURĐICA LUKIĆ

1946.-2003.

Početak prosinca 2003. godine sve nas je zatekla iznenadna i tužna vijest da je, nakon kratke bolesti, preminula naša draga kolegica, školska knjižničarka, Marija Đurđica Lukić.

Uvijek je teško povjerovati kada odlaze bliski, dobri, vrijedni, samozatajni i poštenu ljudi, koji su cijeli svoj životni i radni vijek pomagali drugima, a tako se prema prijateljima, učenicima i kolegama Osnovne škole "Đuro Pilar" u Slavanskom Brodu u kojoj je radila dvadeset šest godina, odnosila kolegica Marija.

Rođena je u Tovarniku 1946. godine, gdje pohađa osnovnu školu, a potom završava srednju i višu za učitelja hrvatskog jezika i povijesti. Kratko vrijeme radi u nastavi, u Vinkovcima i Novoj Kapeli, a nakon toga se nastanjuje i zapošljava u Slavanskom Brodu. Najveći dio svoga radnog vijeka provodi na mjestu školskog knjižničara, nastojeći svojim učenicima i kolegama što više pomoći u radu, približiti im knjigu i sve druge sadržaje knjižnice. Trudila se da unaprijedi rad školske knjižnice, da pridonese poboljšanju statusa školskih knjižničara sudjelujući u radu Aktiva školskih knjižničara, a isto tako i kao dugogodišnji aktivni član Društva knjižničara Slavonski Brod (od 1984. godine) u kojemu je u nekoliko navrata bila član Upravnog odbora Društva.

Korektan odnos prema suradnicima, druželjubivost i strpljivost, odlike su koje su je krasile i po kojima će nam ostati u trajnom sjećanju.

Ružica Junačko

ŠIME JURIĆ

1915.-2004.

U Zagrebu je 27. listopada 2004. umro Šime Jurić. Tužna je to prigoda da se prisjetimo života i djela ovoga znamenitog bibliotekara, bibliografa, inkunabuliste, književnog i kulturnog povjesničara, a ponajprije poštovanog kolege i plemenitog čovjeka.

Šime Jurić rođen je 18. svibnja 1915. godine u Sinju gdje završava osnovnu školu i upisuje gimnaziju. Gimnazijsko školovanje nastavlja u Splitu, a potom odlazi na studij klasičnih jezika i književnosti te povijesti starog vijeka i filozofije na Filozofski fakultet u Zagrebu.

Diplomiravši 1940., u prvim se godinama svoga službovanja Š. Jurić posvećuje nastavničkom pozivu (II. muška realna gimnazija u Zagrebu, Klasična gimnazija u Bolu, Narodno-oslobodilački odbor u Bolu i Sinju). Godinu 1945. provodi u Zadru radeći kao kustos u tamošnjem Arheološkom muzeju. Od 1946. pa sve do umirovljenja 1979. Šime Jurić radi kao voditelj Zbirke starih i rijetkih knjiga i rukopisa u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Za svoj rad dobio je važna priznanja unutar knjižničarske zajednice. Hrvatsko knjižničarsko društvo dodjeljuje mu 1978. *Kukuljevićevu povelju*, a Nacionalna i sveučilišna knjižnica 2003. *Nagradu "Matko Rojnić"*. Na državnoj je razini 1998. odlikovan za životno djelo *Redom Danice hrvatske s likom Marka Marulića*.

Iza ovog šturog, na pola kartice ispisana životopisa stoji gotovo devedeset godina života i desetljeća marljiva i plodonosna rada, što vjerodostojno potvrđuje i poduži popis Jurićevih objavljenih radova. Sastavljen prigodom njegovog odlaska u mirovinu, taj je popis sadržavao šezdeset bibliografskih jedinica, kojima se sada, kada se podvlači crta, može pribrojiti još tridesetak nastalih posljednjih dvadesetak godina. Pisao je Jurić o mnogim temama – bibliotekarskim, povijesnim, književnim, kulturološkim, prevodio s latinskog i grčkog. No, u raznim se zgodama ponajviše isticao njegov bibliografski rad u koji, uz brojne tematske bibliografije (primjerice, dva sveska *Bibliografskih zabilješki o Sinju i Cetinskoj krajini*), spada i bibliografija hrvatskih latinista, objavljena pod naslovom *Iugoslaviae scriptores Latini recentioris aetatis* (1968.-1982.). U to, kada je riječ o proučavanju latinizata ne samo u Hrvatskoj, već i u europskim razmjerima, nezaobilazno pomagalo, uvršteni su svi sastavljaču dostupni opisi tekstova hrvatskih autora objavljeni na latinskom jeziku od 15. st. do 1848. godine tiskani diljem Europe. Za izučavanje nacionalne pisane kulture i njezinih veza sa svijetom obilje podataka pruža i šest svezaka *Kataloga rukopisa Nacionalne i sveučilišne knjižnice* (1991.-2000.). Ne ističe se taj Katalog samo po broju objavljenih svezaka i opisanih jedinica, već i zbog činjenice da je tu golemu rukopisnu građu pisanu na brojnim jezicima (hrvatskom, latinskom, grčkom, njemačkom, talijanskom itd.) i pismima (raznim oblicima latinice, glagoljicom, ćirilicom, arapskim pismom) proučio, opisao i priredio za tisak samo jedan čovjek - Šime Jurić! Uz ovaj, abecedni, izradio je i predmetni katalog rukopisa. No, nije to jedini posao koji je za više od tri desetljeća provedena u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici obavio profesor Jurić. U njegove zasluge zasigurno spada i

sređivanje, opis i udvostručenje knjižnog fonda Zbirke, o čemu svjedoče inventari i katalozi (abecedni i mjesni katalog starih i rijetkih knjiga, abecedni katalog inkunabula, katalog Knjižnice Zriniana i katalog Knjižnice obitelji Kušević, katalog magistarskih radova i doktorskih disertacija itd.) pisani prepoznatljivim Jurićevim krasopisom. Valja istaknuti i to da je njegovo iznimno znanje došlo do izražaja i u drugim djelatnostima Knjižnice, ponajprije u nabavi. Njegovim je zalaganjem, naime, opći fond Nacionalne i sveučilišne knjižnice obogaćen najvažnijim djelima svjetske i hrvatske povijesti, a referentne zbirke pouzdanim katalozima i bibliografijama te vrhunskim priručnicima, koji se i danas koriste.

Njegova posvećenost pisanoj riječi iskazana je ne samo u marljivu svakodnevnom bibliotekarskom i bibliografskom radu, već i u brojnim istraživanjima koja su nerijetko rezultirala otkrivanjem nepoznatih ili slabo poznatih djela hrvatskih autora i u fondu Nacionalne i sveučilišne knjižnice i u fondovima stranih, napose talijanskih, knjižnica. Svoja bogata znanja iz povijesti knjige, naročito hrvatske, kao i svoje spoznaje i otkrića dijelio je često i nesebično s istraživačima znanstvene i kulturne povijesti, na čemu su mu mnogi zahvalni. Za nadati se da će oni, ali i mlađi naraštaji koji nisu imali čast osobno poznavati ovog izuzetnog stručnjaka i dobrog čovjeka, poraditi na temeljitijem proučavanju i vrednovanju njegova opusa. Hrvatski pak knjižničari trebali bi se pobrinuti za ostavštinu Šime Jurića. Tu ponajprije mislim na dovršetak i objavu drugog izdanja bibliografije hrvatskih latinista koju je njezin autor dopunio tijekom protekla dva desetljeća s još dvije tisuće novih bibliografskih jedinica, kao i na objedinjavanje i objavljivanje Jurićevih prinosa hrvatskoj inkunbalistici, te na enormnu građu prikupljenu u katalogu *Desiderata* na kojoj bi se, među ostalim, trebala temeljiti hrvatska retrospektivna bibliografija.

Samo tako pokazat ćemo da znamo cijeniti baštinjeno! Samo tako sačuvat ćemo trajni spomen na veliko ime hrvatskog knjižničarstva!

Tinka Katić